

České dějiny: 2. POLOVINA 20. STOLETÍ, VÁCLAV HAVEL

Obsahový cíl:

- Žák se zorientuje v důležitých historických událostech 2. poloviny 20. století a zanesse je na časovou osu.
- Žák se seznámí s osobností Václava Havla.

Jazykový cíl:

- Žák na základě myšlenkové mapy popíše život Václava Havla.
- Žák si procvičí určování slovních druhů.
- Žák si osvojí novou dějepisnou slovní zásobu.
- Žák bude doplňovat časové fráze do vět.

Slovní zásoba:

projev, cenzura, okupace, rozpadnout se, protestovat proti, uzavření hranic, emigrace, tank, revoluce, stávka, demonstrace, armáda, politik, prezident, spisovatel, dramatik, historické události, sametová revoluce, normalizace, vězení, dělník, Nobelova cena

Jazykové struktury:

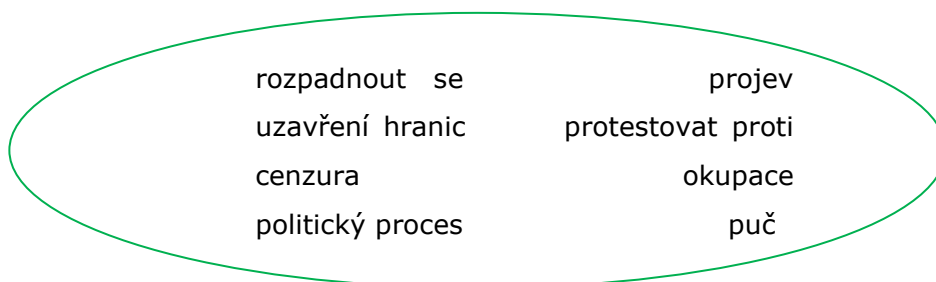
...byl..., ...pracoval jako..., ...zemřel..., ...přátelil s..., ...žil..., ...bojoval..., ...měl rád..., ... byl zvolen..., do roku, během ... let, v roce, na konci ... let, do roku..., nejdřív, potom, pak, poté, nakonec

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

České dějiny: 2. polovina 20. století

1) Doplněte slova:

- Cizí armáda** přijde do mojí země, zůstane tu a říká, co můžu dělat a co ne. _____
- Prezident, učitel, král něco **oficiálně říká** hodně lidem. _____
- Vláda, prezident, nebo církev **kontroluje**, co čtu, na co se dívám v televizi. Když se jí např.: kniha nelíbí, zakáže ji. _____
- Nemůžu odejít** ze své země. Je hodně komplikované mít kamaráda cizince, protože nemůže přijet na návštěvu. _____
- Říkat, že se mi něco nelíbí.** _____
- Nespravedlivý soud**, o trestu, vině, rozhoduje diktátor (politik), ne soudce. Cíl je ukázat nepřítele. _____
- Malá skupina lidí agresivně **sesadí vládu**. Ta skupina vládne sama. _____
- Když se něco **rozbije**, zničí nebo rozdělí na menší části. _____

2) Seřad'te události

Sametová revoluce

Stejně jako v 60. letech, v 80. letech jsou studentské protesty po celé Evropě. Sametová revoluce začala v listopadu 1989. Studenti vzpomínali na 2. světovou válku a pak začali protestovat proti komunismu. Policie je ale zbilá. Poté byly velké demonstrace a generální stávká. Sametovou revolucí končí období komunismu v Československu.

Pražské jaro

V 60. letech byly studentské protesty po celém světě: v USA studenti protestovali proti válce ve Vietnamu, ve Francii proti nezaměstnanosti a starým zákonům, v Mexiku proti velmi drahé olympiádě. V Československu komunistická vláda má méně přísnou cenzuru, dělá ekonomické reformy. S tím ale někteří lidé, v Československu i v Sovětském svazu, nesouhlasili. 21. 8. 1968 tak začíná okupace Československa. Do Prahy přijely sovětské tanky. Končí období Pražské jara a začíná období normalizace.

Česká republika

Po Sametové revoluci přestalo být Československo komunistickou zemí. Lidé začali dělat to, co za komunismu dělat nemohli: začali se hlásit k různým náboženstvím, zajímat se o kulturu, ale také bohužel stoupla kriminalita. Prezidentem se stal Václav Havel. Také rostly problémy mezi Čechy a Slováky, a tak se Československo v roce 1993 rozpadlo. Rozdělilo se na dva státy: na Českou republiku a Slovenskou republiku. Prvním českým prezidentem se stal opět Václav Havel.

Normalizace

Normalizace je období od roku 1969 do roku 1989. Znamená to, že politici chtěli, aby se situace stala normální. Chtěli vrátit věci před rok 1968. Začínají znovu politické procesy, cenzura, studenti opět musí odejít ze školy. Politici ale také chtějí obyvatele přesvědčit, že komunismus je krásný. Tak dělají velké kulturní akce pro lidi. Postavili největší fotbalový stadión na světě na Strahově. Na stadiónu může být 280 000 lidí. A na tom stadiónu dělali velká sportovní představení.

Vítězný únor

Komunismus v Československu začal projevem premiéra Klementa Gottwalda 25. 2. 1948 a skončil v roce 1989. Komunistická strana byla v Československu hodně silná a udělala politický puč. Komunismus přinesl politické procesy, zavření hranic a cenzuru. Někteří studenti museli odejít ze školy a Československo se stalo závislé na Sovětském svazu.

 3) Spojte obrázek a text

A)

B)

C)

D)

E)

 4) Doplňte věty:

- a) Nejdřív _____
- b) Potom _____
- c) Pak _____
- d) Poté _____
- e) Nakonec ale _____

 5) Najděte v textu slova ze cvičení 1 a vypište věty.

- A)
- B).....

- C).....
- E).....
- F).....
- G).....
- H).....

6) Spojte

1. emigrace	A. Lidé se rozhodnou, že nepracují, protože chtějí vyšší plat, demokracii,...
2. tank	B. Hodně lidí jde do ulic, aby protestovalo proti něčemu, nebo aby lidé o něco žádali.
3. revoluce	C. Je to násilný (=agresivní) pokus o změnu politického režimu.
4. stávka	D. Organizace, kde pracují vojáci. Její úkol je bránit (=chránit) stát.
5. demonstrace	E. Když lidé odchází ze své země, protože tam není demokracie, je tam velká chudoba, nebo válka.
6. armáda	F. Vozidlo (auto), které může ničit domy, zabíjet lidi. Je to zbraň.

7) Doplňte křížovku:

1. Cizí armáda v mojí zemi je.....
2. Když někdo (prezident, učitel) dlouho a oficiálně mluví, tak dělá.....
3. Organizace, ve které jsou vojáci, tanky, bombardovací letadla....
4. Když malá skupina lidí (často armáda) změní režim, tak je to.....
5. Když stát zakáže nějaké knihy, filmy, je to.....
6. Linie mezi státy je.....
7. Když někdo nepracuje, protože chce lepší plat, podmínky, je to.....
8. Když někdo odejde ze své země, jde do
9. Když občané změní (často agresivně) režim, je to.....
10. Když lidé proti něčemu protestují, křičí hesla, je to.....

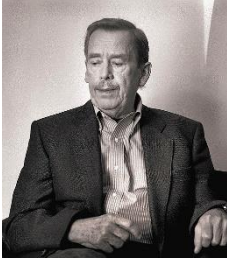

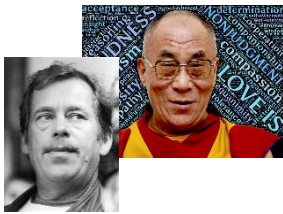

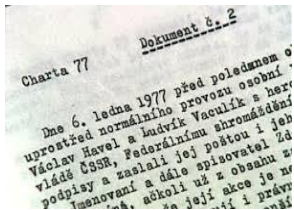

								9	10
					6			r	
		2	3		5	r			m
				4					
1							7		
	r								
			á		z				
	P						g		
						v			

Tajenka:

- a) Co znamená slovo v tajence? Definujte ho.
- b) Nakreslete na časovou osu, od kdy do kdy byl na území České republiky
- c) Najděte další země, kde byl ve 20. Století. Ve kterých zemí je teď?

Václav Havel (1936–2011)

 <p>A) Václav Havel prezident</p>	 <p>B) Havel a kapela The Rolling Stones</p>	 <p>C) Olga Havlová</p>	 <p>D) Václav Havel dělník v pivovaru</p>
 <p>E) Václav Havel ve vězení</p>	 <p>F) Václav Havel a Dalajlama</p>	 <p>G) patron rockového festivalu Trutnov</p>	 <p>H) demonstrace na Václavském náměstí</p>
 <p>I) chemický laborant</p>	 <p>J) Charta 77</p>	 <p>K) BARRANDOV</p>	 <p>L) Kino Lucerna</p>
 <p>M) filmová akademie</p>	 <p>N) Divadlo Na zábradlí</p>	 <p>O) Nobelova cena</p>	 <p>P) sametový</p>

1) Kvíz (může být víc správných odpovědí):

1. Václav Havel byl

- a) spisovatel a dramatik
- b) politik a prezident
- c) dělník
- d) vězeň
- e) indián a patron hudebního festivalu

2. Václav Havel žil

- a) 1948–2000 b) 1856–1925 c) 1980 – dodnes d) 1936–2011

3. Jeho rodina je známá díky

- a) sportu b) filmu c) politice d) malířství

4. Václav Havel bojoval

- a) proti nacismu b) proti komunismu c) za lidská práva d) proti feminismu

5) Václav Havel měl rád

- a) ženy b) pivo c) létání d) rockovou muziku e) psy

6. Jeho motto bylo

- a) Punk 's not dead b) Kdo nekrade, okrádá rodinu
c) Pravda a láska zvítězí nad lží a nenávistí

2. Seřad'te, jak jde text správně za sebou.

Během roku 1989 studenti, umělci, ale i obyčejní lidé protestovali proti režimu a proti totalitě. Protesty vyvrcholily v listopadu 1989 Sametovou revolucí na Václavském náměstí a na Národní třídě. Tato revoluce má název "Sametová" = něžná, protože byla bez zbraní. Václav Havel byl důležitou osobností před revolucí i během ní. Po revoluci byl zvolen prezidentem Československa. Byl posledním prezidentem Československa a zároveň prvním prezidentem České republiky.

Když začal v Československu v roce 1948 komunistický režim, ztratila rodina svůj majetek. Václav nemohl studovat gymnázium, protože jeho rodina byla politicky nevhodná. A tak studoval obor chemický laborant. Potom chtěl studovat filmovou akademii, ale kvůli komunistickému režimu nemohl. Proto se přihlásil na technickou univerzitu, kde studoval dva roky. V roce 1956 se seznámil s budoucí manželkou Olgou.

1 Václav Havel se narodil v roce 1936 v Praze ve známé kulturně-politické rodině. Jeho dědeček Vácslav Havel v roce 1924 navrhl slavné filmové ateliéry v Praze na Barrandově ("český Hollywood") a kino Lucerna. Tatínek Václava Havla nechal v Praze na Barrandově postavit Barrandovské terasy, kde byla restaurace a dokonce i bazén.

Václav Havel se přátelil s umělci a politiky, kteří nesouhlasili s komunistickým režimem, s totalitou. S nimi v lednu 1977 vydal "Chartu 77". Byla to petice proti tomu, že komunistický režim zavřel do vězení muzikanty, kteří organizovali zakázaný koncert. Charta 77 byla ilegální dokument, který lidé tajně kopírovali a podepisovali. Proto byl z politických důvodů u soudu a byl několikrát ve vězení. Tam psal své divadelní hry a dopisy manželce Olze.

Havel byl intelektuál, měl rád divadlo. Film a kultura byla jeho rodinná tradice. Během 60. let pracoval v Divadle Na Zábradlí jako divadelní technik, dramaturg a asistent režie. V období Pražského jara mohl pracovat ve svém oboru. Později se věnoval politice a kritizoval komunistický režim, proto pracoval jako dělník v pivovaru. V roce 1964 se oženil s Olgou Šplíchalovou.

Václav Havel a další politici pracovali na změně totalitního režimu v demokracii. Havel byl netypický prezident, protože se přátelil s umělci doma i v zahraničí, např. pozval do Prahy a na Pražský hrad britskou kapelu Rolling Stones (1990), byl "náčelníkem" a patronem legendárního hudebního festivalu Trutnoff. Ve světě byl velmi uznávaný člověk, dostal různá ocenění. Byl nominovaný na Nobelovu cenu za mír.

Na konci 90. let, v roce 1997, se Havel podruhé oženil, jeho manželkou byla herečka Dagmar Veškrnová. První i druhá manželka, Olga i Dagmar, založily charitativní organizace. Václav Havel nežil jen na Pražském hradě, ale bydlel i na Hrádečku u Trutnova – na chalupě blízko Krkonoš. Prezidentem byl do roku 2003. Na konci života už byl hodně nemocný. Na Hrádečku v prosinci 2011 zemřel.

 3. Přiřad'te otázky (nadpisy) k odstavcům. Potom k nim přiřad'te obrázky.

- A) Z jaké rodiny Václav Havel pocházel? Měl nějaké slavné příbuzné? obrázek _____, _____
- B) Co Václav Havel studoval? Čím chtěl Václav Havel být? obrázek _____, _____
- C) Co dělal po univerzitě? Proč si to myslíte? obrázek _____, _____, _____
- D) Jak Václav Havel kritizoval komunistický režim? obrázek _____, _____
- E) Kdy byla změna režimu a co se stalo s Václavem Havlem po revoluci? obrázek _____, _____, _____
- F) Jaký byl Václav Havel prezident? obrázek _____, _____, _____, _____

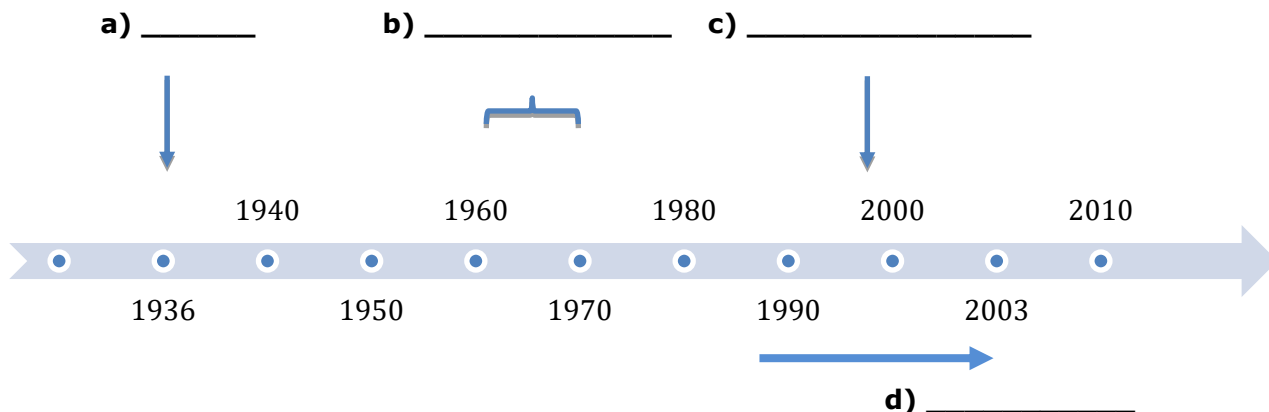
 4) Spojte informace z textu.

Václav Havel byl...	...studenti, umělci, ale i obyčejní lidé protestovali proti režimu (= politickému systému) a proti totalitě.
Později pracoval jako...	...v roce 2011 na Hrádečku.
Václav Havel zemřel...	...dělník v pivovaru.
Během roku 1989...	...s umělci a politiky, kteří nesouhlasili s komunistickým režimem, s totalitou.
Havel se přátelil s...	...divadelní technik, dramaturg a asistent režie.
Václav Havel nemohl studovatv letech 1936-2011.
Charta 77 byla	...protože jeho rodina byla politicky nevhodná.
Jeho rodina byla...	...kulturní a intelektuální.
Václav Havel žil...	...neoficiální dokument, který kritizoval komunistický režim. Tento dokument lidi kopírovali a podepisovali.
V roce 1977....	...spisovatel, dramatik a prezident.
V 60. letech Havel pracoval nejdřív jako...	...vydal "Chartu 77". Byla to petice proti totalitnímu režimu.

5) Přiřad'te fráze k časové ose.

do roku, během 60. let, v roce, na konci 90. let.

6) Doplňte časové fráze do vět o Václavu Havlovi.

v roce, během, na konci, do roku

- a) Václav Havel se narodil _____ 1936.
- b) _____ 60. let pracoval v Divadle Na Zábřadlí.
- c) _____ 1977 vydal Chartu 77.
- d) _____ roku 1989 lidé protestovali proti režimu.
- e) _____ 90. let se znovu oženil.
- f) Prezidentem byl _____ 2003.
- g) Zemřel _____ 2011.

7) Zakreslete do časové osy období. Napište ve větách, kdy k událostem došlo.

- 1. "Sametová revoluce", konec totality _____
- 2. začátek komunistického režimu _____
- 3. dokument „Charta 77“ _____
- 4. Pražské jaro (5.1. – noc 20.8. 1968) _____
- 5. smrt Václava Havla _____
- 6. vznik České republiky (1.1.1993) _____

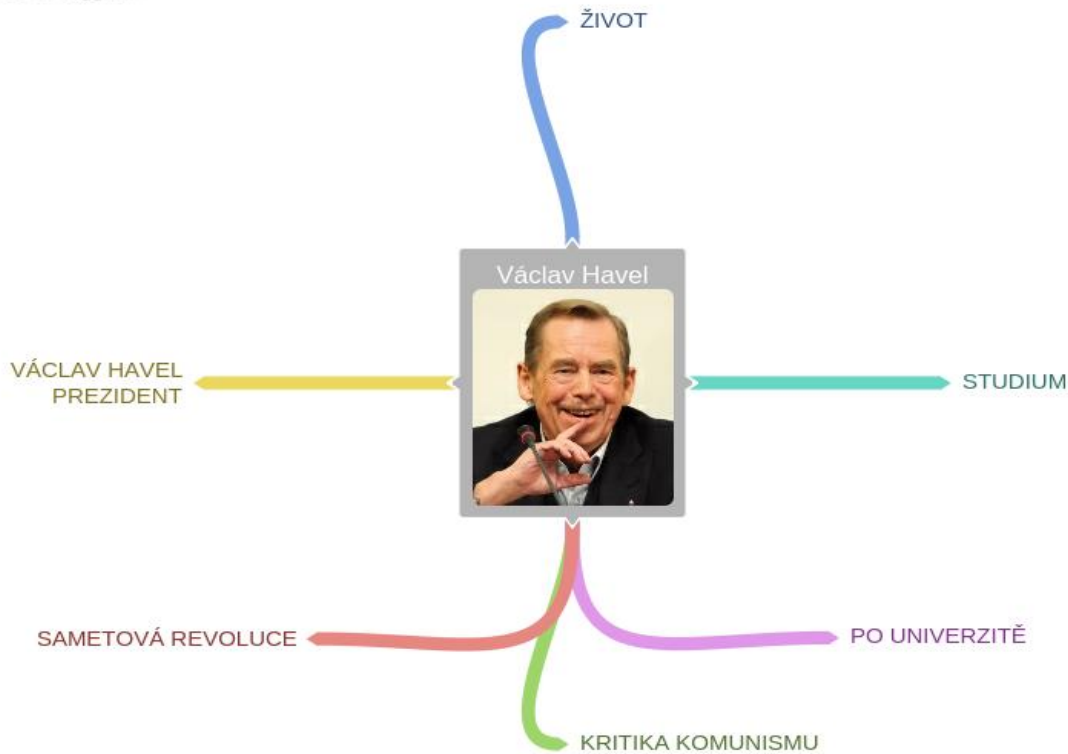

8) Uspořádejte tyto věty o životě Václava Havla.

- a) Po revoluci byl Václav Havel zvolen prezidentem Československa
- b) V lednu 1977 Václav Havel s dalšími umělci a politiky vydal "Chartu 77".
- c) Na Hrádečku v prosinci roku 2011 Václav Havel zemřel.
- d) Václav Havel se narodil v roce 1936 v Praze
- e) Během 60. let pracoval v Divadle Na Zábřadlí
- f) V listopadu 1989 byla Sametová revoluce.

9) Vyberte si jedno období Havlova života a doplňte důležité informace do myšlenkové mapy. Období prezentujte ostatním, kteří si mapu podle vás doplní.

coggle
made for free at coggle.it

10) Slova v textu najděte, zakroužkujte a přiřaďte ke slovním druhům: *druhá, potom, protože, bez, přátelil se, vězení, sametová, ní, revoluce, komunistický, dva, jeho, vydal, velmi, ale, proti*

podstatná jména	přídavná jména	zájmena	číslovky	slovesa	příslovce	předložky	spojky
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____

11) Máte ve Vaší zemi nějakou podobně historicky významnou osobnost? Zpracujte o něm nebo o ní také myšlenkovou mapu.

Použité zdroje:

Obrázky:

- Václav Havel cropped od autora JIROUTEK, Jiří. [cit. 2018-06-11]. Dostupný pod licencí CC BY 3.0 na WWW:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Vaclav_Havel_cropped.jpg
- Olga Havlová – portrét od autora NĚMEC, Ondřej. [cit. 2018-06-11]. Dostupný pod licencí CC BY-SA 4.0 na WWW:
https://cs.m.wikipedia.org/wiki/Soubor:Olga_Havlov%C3%A1_-_portr%C3%A9t.jpg
- František Dostál Srpen 1968 4 od autora DOSTÁL, František. [cit. 2018-06-11]. Dostupný pod licencí CC BY-SA 4.0 na WWW:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Franti%C5%A1ek_Dost%C3%A1l_Srpen_1968_4.jpg
- Prag, Stadion, Sokolfest Bundesarchiv, Bild 102-13621 [cit. 2018-06-11]. Dostupný pod licencí CC-BY-SA 3.0 na WWW:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bundesarchiv_Bild_102-13621,_Prag,_Stadion,_Sokolfest.jpg
- Mick Jagger, Keith Richards, Ronnie Wood and Charlie Watts od autorů Larry Rogers; User:Machocarioca; Catharine Anderson; Patrick Baumbach Dostupný pod licencí CC BY 3.0 na WWW: https://hsb.wikipedia.org/wiki/Dataja:Stones_members_montage2.jpg
- <https://echo24.cz/a/wjShr/rozvoz-charty-77-odstartovala-honicka-landovskeho-a-havla-s-policii> (foto:ČT24)
- Film Production - Film Shoot class od autora Vancouver Film School [cit. 2018-06-28]. Dostupný pod licencí CC BY 2.0 na WWW:
<https://www.flickr.com/photos/vancouverfilmschool/4422244823>
- [cit. 2018-06-11] Dostupné pod licencí Public domain a Creative Commons na WWW:
<<https://pxhere.com/cs/photo/727843>>
<<https://pixabay.com/cs/dalajlama-sv%C3%A1tost-l%C3%A1ska-1169299/>>
<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:V%C3%A1clav_Havel-Szil%C3%A1gyi.jpg>
<<https://pixabay.com/cs/v%C4%9Bznice-v%C4%9Bze%C5%88sk%C3%A9-cele-v%C4%9Bzen%C3%AD-zlo%C4%8Din-553836/>>
<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Praha_Nov%C3%A9_M%C4%9Bsto,_pal%C3%A1c_Lucerna_04.jpg>
<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Praha_1989,_V%C3%A1clavsk%C3%A9_n%C3%A1m%C4%9Bst%C3%AD,_dav.jpg>
<<https://pixabay.com/cs/fotoapar%C3%A1t-film-demonstrace-2801674/>>
<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Divadlo_Na_zabradli.jpg>
<<https://pixabay.com/cs/nobelovy-ceny-nositel-cena-1356450/>>

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/8/83/Karol_sidon.jpg>

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/22/Havla_1989.jpg>

<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:K_Gottwald.jpg>

<<https://pixabay.com/cs/pivovar-counter-bar-tov%C3%A1rna-810402/>>

<<https://pixabay.com/cs/povol%C3%A1n%C3%AD-chemik-experimenty-pivo-2065191/>>

<<https://pixabay.com/cs/n%C3%A1mo%C5%99nick%C3%A1-mod%C5%99-samet-fabric-textil-1747663/>>